

Tobaksstrategi

Silkeborg – en mere røgfri kommune

Baggrund

I dag begynder 40 børn og unge at ryge dagligt og 8 ud af 10 rygere starter inden de fylder 18 år på trods af at lovgivningen lyder, at det er forbudt at sælge tobak til unge under 18 år i Danmark. Regeringen har et mål om, at ingen børn og unge skal ryge i 2030 og mindre end 5% af den voksne befolkning skal ryge. Derfor er børn og unge et godt sted at starte i forhold til at arbejde med regeringens mål. 85% af danskerne bakker op om målet "ingen børn og unge skal ryge i 2030".

13.600 borgere dør hvert år på landsplan af rygerelaterede sygdomme, hvilket gør rygning til den risikofaktor, der er årsag til flest dødsfald. I relation til det dør cirka 185 personer i trafikuheld, cirka 6.000 af fysisk inaktivitet, cirka 2.500 af for højt alkoholforbrug og cirka 1.000 personer af stofmisbrug. Derudover dør storrygere 8-10 år tidligere end aldrig-rygere, og rygning er en meget central årsag til social ulighed i sundhed.

Rygning blandt den voksne befolkning er stagnerende, mens det blandt børn og unge er stigende. Dog er det stagnerende blandt unge i Region Midtjylland.

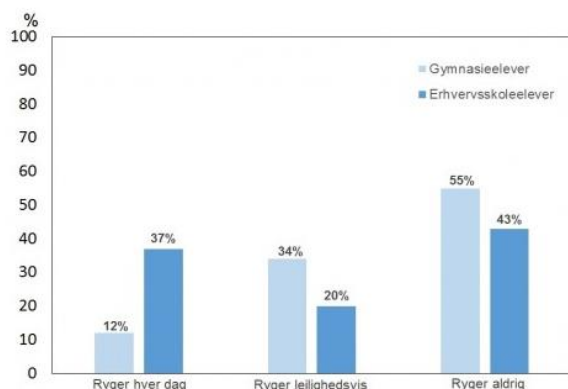
Knap 9.000 11-15-årige ryger hver dag heraf omkring 1.000 11-årige ryger hver dag. I gennemsnit ryger hver femte elev i 9. klasse enten dagligt eller lejlighedsvis og hver tredje har prøvet at ryge.

Efter grundskolen ses en stigning i andelen af unge rygere blandt de 16-25-årige.

Rygning blandt 16-25-årige:

Ryger dagligt	Ryger ugentligt	Ryger sjældnere end ugentligt	Vil gerne stoppe	Vil gerne stoppe inden for det næste år	Forgæves prøvet at stoppe
15%	7%	7%	62%	47%	58%

Blandt unge på gymnasier og erhvervsskoler ryger mellem 46-57% dagligt eller lejlighedsvis. Hos erhvervsskoleelever er rygning mere udbredt end gymnasieelever. På gymnasier er der flere lejlighedsvis rygere end på erhvervsskoler, mens antal daglig rygere er højst på erhvervsskolerne (www.cancer.dk).

Kilde: Statens Institut for Folkesundhed: Ungdomsprofilen 2014

15% (11.000 borgere) af den voksne befolkning i Silkeborg Kommune ryger dagligt, viser Region Midtjyllands Sundhedsprofil "Hvordan har du det" fra 2017. I Region Midtjylland er der generelt højere rygeforekomst blandt: de lavt/middel uddannede, sociogeografisk gruppe 3-5, borgere der bor i lejebolig samt bor alene. 11% (1.100 borgere) af rygerne i Silkeborg Kommune svarer, at de gerne vil holde op med at ryge indenfor 6 måneder. I 2017 var 204 borgere igennem et kommunalt rygestoptilbud i Silkeborg Kommune.

Mange er ikke vidende om, hvor afhængighedsskabende cigaretter er. Har du først været ryger, så er risikoen for at starte igen meget høj, hvis man lige prøver en cigaret igen. Der er over 4.000 skadelige stoffer i cigaretter, hvor det er nikotinen, der gør én afhængig af cigaretterne. 40 stoffer er anerkendt som kræftfremkaldende og stofferne i cigaretter findes bl.a. også i: neglelakfjerner, gulvrens, myregift, lightergas, udstødningsgasser og plastik.

Med tobak i strategien menes der både ryge tobak og røgfri tobak. Det vil sige cigaretter, e-cigaretter, pibetobak, cerutter, cigarer. Med røgfri tobak menes snus, tyggetobak, tobakspastiller og skrå.

Hvem taler for prioriteret tobaksforebyggelse

KL's Sundhedsfremme og Forebyggelsesudspil 2018 "Forebyggelse for fremtiden" har seks pejlemærker, der skal prioriteres i forebyggelse for fremtiden. Ét af pejlemærkerne er "Flere skal vælge et røgfrit liv, og ingen børn og unge skal begynde at ryge". KL anbefaler bl.a. kommunerne at: tage stilling til partnerskabet "Røgfri Fremtid", tage stilling til røgfri skoletid på grundskoler, fortsat prioriterer tobaksforebyggende indsats for børn og unge i skolen, udbrede røgfrie miljøer i samarbejde med andre aktører, tage stilling til at indføre røgfri arbejdstid for kommunens medarbejdere.

Vidensråd For Forebyggelse sætter i rapporten "Forebyggelse af rygning blandt børn og unge. Hvad virker?" (2018) også fokus på de indsatser der virker (effekt og evidens) og kommer med eksempler til indsatser på grundskoler, ungdomsuddannelser, detailhandlen og sportsklubber og lignende.

Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakke Tobak indeholder anbefalinger til arbejdet på tobaksområdet, der kan medvirke til at begrænse andelen af rygere. De største effekter af det tobaksforebyggende arbejde ses, når indsatserne er omfattende, flerstrengede og spiller sammen. De overordnede centrale elementer er: fremme af rygestop, fremme af røgfri miljøer og forebyggelse af rygestart.

Danske Regioner udgav i 2017 et forebyggelsesudspil "Sundhed for livet" med 24 forslag til initiativer hvor et af dem er "Fælles målsætning om en røgfri fremtid i 2030". Der er behov for igen at sætte styrket fokus på indsatsen, det vil Danske Regioner gøre ved at indgå i partnerskabet "Røgfri Fremtid" med fokus på at skabe mere lighed i sundhed.

Region Midtjyllands Sundhedsaftale 2015-2018 sætter også fokus på "Systematisk indsats for at mindske tobaksforbruget". Det skal bl.a. ske ved at praktiserende læge og hospitaler skal henvise til kommunale rygestoptilbud og styrke frontpersonalet i et have opmærksomhed på rygevaner.

Silkeborg Kommunes Sundhedspolitik arbejder bl.a. for "Lige muligheder for sundhed" og "Sunde vaner så tidligt som muligt", hvor både tobaksforebyggelsen blandt børn og unge samt de rette rygestoptilbud prioriteres.

Silkeborg – en mere røgfri kommune

Med "Silkeborg – en mere røgfri kommune" ønskes det at sætte borgeren i centrum og give de bedste muligheder for børn, unge og voksne at vælge en røgfri hverdag. Der skal sættes fokus på de positive fællesskaber, der kan skabes uden røg og hvor borgerens egen valgfrihed respekteres. I arbejdet ønskes at benytte sig af den bedste viden om rygning, og hvordan den påvirker borgeren både fysisk og sundhedsmæssigt, men også hvordan den indirekte påvirker borgeren gennem blandt andet sociale miljøer.

I arbejdet mod "Silkeborg – en mere røgfri kommune" ønskes der at samarbejde med andre partnere f.eks. virksomheder, uddannelsesinstitutioner, organisationer, kulturinstitutioner og foreninger i fællesskab at arbejde for en mere røgfri kommune. Det handler ikke om forbud og det bygger på frivillighed frem for forbud. Der er ingen løftede pegefingre og budskaberne er baseret på venlige opfordringer og en positiv vinkling f.eks. tak fordi du ikke ryger her og tak fordi du er en hensynsfuld ryger og ryger ude i den friske luft. Det handler om røgen og ikke rygeren.

Strategien arbejder overordnet på at beskytte børn og unge mod rygestart og passiv rygning, støtte til de der ønsker at stoppe med at ryge, respekt for både ikke-rygere og rygeres frie valg, flere røgfrie miljøer og samarbejde i partnerskaber.

Formål

- Færre børn og unge starter med at ryge i Silkeborg Kommune
- Børn og unge beskyttes mod passiv rygning
- Flere røgfrie borgere i Silkeborg Kommune
- Flere røgfrie miljøer i Silkeborg Kommune

Formål med tobaksstrategi

- At arbejde mere systematisk med tobaksforebyggelse

Målgruppe

Den overordnede målgruppe er alle borgere i Silkeborg Kommune – både børn, unge og voksne.

Hver fase i strategien har forskellige sekundære målgrupper.

De overordnede fire faser

Tobaksstrategien er inddelt i fire faser, hvor faserne kan implementeres trinvis. Den enkelte fase behøver ikke at være fuldt implementeret før de næste faser opstartes.

Nogle af indsatserne under de enkelte faser er allerede i gang eller kan have gavn af et løft. I det nedenstående er både nuværende og mulige nye tiltag beskrevet.

Fase 1: Forebyggelse af rygestart blandt børn og unge

Elever i 7.-9. klasse på tre skoler i Silkeborg Kommune får allerede systematisk tobaksforebyggelse via programmet X:IT. X:IT består af tre dele: undervisning, røgfri aftaler og røgfri skoletid (arbejde hen mod det). Yderligere én skole ønsker at starte op med X:IT fra skoleåret 2018/19. Én af skolerne indfører røgfri skoletid fra 2018/19. X:IT er veldokumenteret, og der er god viden om, at det virker på forebyggelsen af rygestart blandt børn og unge, og det er indsatser, der forebygger ulighed i sundhed, da alle børn og unge støttes uanset baggrund.

De fleste der begynder at ryge i Danmark, begyndte som mindreårig trods det er ulovligt at sælge tobak til børn og unge under 18 år. Jo tidligere man begynder at ryge, jo større er risikoen for, at man bliver afhængig og får svært ved at stoppe igen. Unge spejler sig i forældre, søskende, venner, håndboldtrænere mm. og hvis dem man spejler sig i ryger, er der langt større risiko for, at man også selv begynder at ryge.

Unge spejler sig også i kulturen og normerne de møder i hverdagen. Det vil sige, hvis unge hver dag ser rygere foran skolen/idrætshallen, i fjernsynet, på YouTube, på facebook samt ser at tobak kan købes overalt, så bliver rygning en normal ting.

Ungdomslivet er præget af eksperimenterende adfærd, hvor det sociale betyder meget. Som led i at skabe sig en identitet afprøver unge sig selv bl.a. med tøjstil, hårfarve og rygning. Farven vaskes eller vokser ud, men risikoen for afhængighed af tobakken er stor og følger med ind i voksenlivet. 72% af de personer der begynder at ryge, fortryder det senere i livet (www.rogfri-fremtid.dk).

Det sociale fællesskab betyder også meget for unge og det at passe ind i et fællesskab. På nogle skoler er rygning en stor del af det sociale fællesskab og unge vil forsøge at tilpasse sig den dominerende kultur, når de starter på skolen. Rygning kan derved være adgangsbillet til fællesskabet, men med røgfri skoletid kommer pauserne og det sociale liv til at handle om andet end rygning, og eleverne deler sig ikke op i ryger og ikke-ryger grupper.

Midtjyllands Avis har i marts 2018 undersøgt 15-åriges muligheder for at købe cigaretter i Silkeborgs butikker. Fem ud af syv butikker solgte cigaretter til unge under 15 år viste en stikprøve. Sundheds- og ældreministeriet har lavet et partnerskab med detailhandlen om at arbejde målrettet for en mere effektiv efterlevelse af loven om salg af tobak til børn og unge. Kommunen kan støtte detailhandlen i at efterleve loven og støtte op om partnerskabet.

I Silkeborg Kommune arbejdes der allerede med:

Indsats	Hvad gør vi nu	Hvad vil vi arbejde frem mod
X:IT på grundskoler X:IT er en tobaksforebyggende indsats til 7.-9. klasser og består af undervisning, røgfri aftaler og (arbejde mod) røgfri skoletid.	I Silkeborg Kommune er tre skoler med i X:IT nu. Det er Ans Skole, Dybkærskolen og Virklund Skole. Langsø Skolen ønsker at starte med X:IT fra skoleåret 2018/19.	Der arbejdes mod at få flere grundskoler med i X:IT.
Tobaksfri skoletid grundskoler	Alle grundskolers matrikel er tobaksfrie for både lærere og elever.	Dialog med skoler/skolebestyrelser om at indføre tobaksfri skoletid.

	Dybkærskolen indfører fra skoleåret 2018/19 røgfri skoletid.	
Ungdomsuddannelser	Dialog med ungdomsuddannelser om hvordan de kan mindske synlig røg og for nogen skoler arbejde mod røgfri skoletid. Produktionsskolen og SOSU-skolen ønsker at arbejde mod røgfri skoletid.	Fortsat dialog og sparring med ungdomsuddannelserne om arbejdet med tobaksforebyggelse.
Kampagner	Der støttes op om de landsdækkende kampagner ift. rygestop og forebyggelse af rygestart blandt børn og unge.	Fortsat støtte og videreformidler kampagnerne.
Røgfri dagpleje	Dagplejen er røgfri, og dagplejeren har røgfri arbejdstid, mens børnene bliver passet. Børnenes primære lokaler er også røgfrie uden for åbningstiden.	Der kan arbejdes mod en helt røgfri dagpleje, hvor hele dagplejehjemmet er røgfrit uden for åbningstiden. Det har Glostrup, Hvidovre og Odsherred Kommuner indført.

Mulige nye tiltag:

Indsats	Hvad er indsatsen	Hvad vil vi arbejde frem mod
Partner i Røgfri Fremtid	Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden har en fælles vision om et røgfrit Danmark i 2030, hvor målet er at ingen børn og unge ryger, og hvor færre end fem procent af den voksne befolkning ryger. Partnerskabet er gratis og man forpligter sig til at støtte visionen og hovedbudskaberne: <ul style="list-style-type: none"> - Børn og unge har ret til at vokse op uden røg, og sammen tager vi ansvar for, at det bliver muligt - Sammen vil vi skabe en røgfri fremtid, hvor flere børn og unge får bedre muligheder for at skabe sig et sundt og godt liv - Sammen vil vi sikre, at færre ryger, så færre bliver syge af tobaksrøg 	Der arbejdes mod at Silkeborg Kommune optages som partner i Røgfri Fremtid og deler den fælles vision om et røgfrit Danmark 2030. Der arbejdes mod at uddannelsesinstitutioner og private virksomheder bliver partner i Røgfri Fremtid.
Røgfri miljøer	Røgfrie miljøer inspirerer ikke børn og unge til rygestart og viser at børn/unge og rygning ikke hænger sammen. Se nærmere beskrivelse i fase 3.	Dialog med bl.a. idrætsfaciliteter, kulturinstitutioner, busstationer, turistattraktioner om røgfrie miljøer.
Detailhandel	Sundheds- og ældreministeriet har indgået et partnerskab med den danske	Der arbejdes mod at tage kontakt til de lokale

	<p>detailhandel om at arbejde målrettet for en mere effektiv efterlevelse af loven om salg af tobak til børn og unge.</p> <p>Der gennemføres flere konkrete initiativer i partnerskabet bl.a. at parterne deler de tiltag, de iværksætter, for at sikre, at aldersgrænsen bliver overholdt.</p>	<p>detailhandler, der er med i samarbejdet for at høre, hvordan det går med aftalen og tilbyder sparring og rådgivning ved behov.</p>
--	---	---

Fase 2: Tilbud og opsporing af rygere

11.000 voksne borgere ryger dagligt i Silkeborg Kommune, hvilket svarer til 15%. 11% af dagligrygerne vil gerne holde op med at ryge indenfor 6 måneder, hvilket svarer til 1.100 borgere (Hvordan har du det? 2017). 204 borgere var igennem et kommunalt rygestoptilbud i Silkeborg Kommune i 2017, hvoraf 54% af deltagerne var røgfrie efter 6 mdr. På landsplan er det mellem 20-30%.

Mange rygere ønsker at stoppe, men ved ikke, at den bedste måde at blive røgfri på er ved at få hjælp til det. Very Brief Advice (VBA) er en meget kort rådgivning om rygestop, hvor formålet er at rekruttere borgere til rygestop. Metoden er en engelsk dokumenteret metode, som er ved at blive udbredt i kommuner og sygehuse. På Silkeborg Sygehus er metoden ved at blive implementeret og antal henvisninger fra Silkeborg Sygehus er øget fra 16 til 60 fra 2016 til 2017.

VBA metoden tager 30 sekunder og er en anerkendende tilgang til borgeren. I samtalen spørges til borgerens rygestatus, der rådgives om, at der er 5 gange større chance for at blive røgfri ved hjælp af rådgivning og rygestopmedicin og til sidst henvises borgeren til rygestop, hvis dette ønskes. Relationen til borgeren påvirkes ikke, da man via VBA undgår at gå dybere ind i motivations snakken om at blive røgfri.

I Silkeborg Kommune arbejdes der allerede med:

Indsats	Hvad gør vi nu	Hvad vil vi arbejde frem mod
Indførelse af VBA (meget kort rådgivning om rygestop) – hospitaler	Afdelinger på Silkeborg Sygehus introduceres for VBA metoden.	Systematisk implementering af VBA metoden til alle afdelinger. Der arbejdes i klynge regi om at metoden også udbredes på de andre sygehuse.
Gratis nikotin erstatning	Borgere der deltager på rygestoptilbud får gratis nikotinerstatning i op til (6 uger, hvis de er storryger (over 15 cigaretter dagligt).	
Rygestop i lokalområder	For at øge tilgængeligheden af rygestoptilbud, har der været afholdt rygestophold i Kjellerup.	Der arbejdes på lokal rekruttering og afholdelse af rygestoptilbud i flere lokalområder, så tilgængeligheden til hjælpen øges.
Arbejdspladser	Ved henvendelser kan der afholdes rygestoptilbud lokalt på	Der arbejdes på en mere proaktiv indsats for at tilbyde arbejdspladser

	både private og kommunale arbejdspladser.	rygestoptilbud. Derudover arbejdes på mere rådgivning og sparring til arbejdspladser omkring rygepolitik.
--	---	---

Mulige nye tiltag:

Indsats	Hvad er indsatsen	Hvad vil vi arbejde frem mod
Indførelse af VBA (meget kort rådgivning om rygestop) – intern i Silkeborg Kommune	Medarbejdere i relevante teams introduceres for VBA metoden, så den kan anvendes i det daglige arbejde. Introduktionen kan foregå på personalemøder.	Afdelinger i Sundhed og Omsorg anvender VBA metoden i kontakten med borgere. På sigt arbejdes der frem mod andre afdelinger med borgerkontakt introduceres og anvender metoden.
Indførelse af VBA (meget kort rådgivning om rygestop) – praktiserende læger	De praktiserende læger introduceres til VBA metoden ift. at øge henvisninger fra praktiserende læger til rygestop.	

Fase 3: Flere røgfrie miljøer

For børn, unge og voksne betyder det sociale fællesskab meget i hverdagen og kulturen i fællesskaberne har stor betydning for at sætte normen for, hvad der er almindeligt. Røgfrie miljøer og usynlig røg offentligt har stor betydning for hvor meget og hvor mange der ryger. De røgfrie miljøer er med til, at rygning ikke gøres almindeligt, da børn og voksne ikke inspireres til at ryge, og heller ikke at starte med at ryge for at være med i fællesskabet. Det kan især være på nye uddannelser og job, hvor mange begynder at ryge eller ryge mere fordi rygning det er normen at ryge og for at komme ind i et fællesskab.

Med røgfrie miljøer er røgen også usynlig, hvilket har betydning for, at man enten ikke starter med at ryge eller ryger mindre, da man ikke inspireres til rygning og det at ryge ikke ses som at være cool. Derved kan røgfrie miljøer være med til at mindske røgen og forebygge at nogen starter med at ryge.

Mange borgere ønsker at stoppe med at ryge. Sundhedsprofilen "Hvordan har du det 2017" viser, at 1.100 borgere i Silkeborg Kommune ønsker at blive røgfri. Røgfri arbejdstid kan derved være med til at gøre det nemmere at blive røgfri for de borgere, der ønsker det, da fællesskaberne ikke længere knyttes til rygning. En anden undersøgelse viser, at 46% af danskerne ønsker røgfri arbejdstid (Hjerteforeningen).

21 kommuner har pt. røgfri arbejdstid og 11 mere forventer at have det indført inden for de næste tre år (Hjerteforeningen). Hjerteforeningen laver en stor satsning de næste tre år med 14 mio. kr. til at arbejde med røgfri arbejdstid. De forventer, at 30 kommuner og 75 private arbejdspladser får røgfri arbejdstid inden udgangen af 2020.

Argumenter for røgfri arbejdstid:

- Kan forebygge rygestart
- Kan fremme rygestop

- Kan være med til at styrke fællesskabet på arbejdspladsen, og fremme en mere ens pausekultur for alle
- Mindsker risikoen for at medarbejdere bliver udsat for tobaksforurenede luft
- Sender et vigtigt signal til borgere om, at røgfrihed er normen

I Danmark er der endnu ikke lavet beregninger af effekten af røgfri arbejdstid på rygeprævalensen og tobaksforbrug, men i Sverige har man lavet beregninger over de økonomiske besparelser, som røgfri arbejdstid kan medføre.

Svenske forskere har fundet, at den gennemsnitlige ryger har 8 sygedage mere om året end den gennemsnitlige ikke-ryger. Samtidig estimerer de, at rygere holder ekstra pauser for hvad der løber op i cirka 30 min om dagen pr. medarbejder.

Omregnet til danske tal er arbejdspladsens udgifter pr. ryger anslået til 50.320 kr. om året. Selvom den konkrete betydning af røgfri arbejdstid for sygefraværet og pauserne ikke kendes, er der rent økonomisk noget der tyder på, at de danske kommuner kan frigive økonomiske ressourcer (Hjerteforeningens hjemmeside).

I Silkeborg Kommune arbejdes der allerede med:

Indsats	Hvad gør vi nu	Hvad vil vi arbejde frem mod

Mulige nye tiltag:

Indsats	Hvad er indsatsen	Hvad vil vi arbejde frem mod
Rygepolitik – private arbejdspladser	Sparring og rådgivning til private arbejdspladser i forhold til at arbejde med lokal rygepolitik for arbejdspladsen.	Der arbejdes mod at komme i dialog med kortuddannedes arbejdspladser, da det er kendt viden, at kortuddannede ryger og det vil fremme arbejdet mod lighed i sundhed.
Rygepolitik og røgfri arbejdstid – kommunale arbejdspladser	Sparring og rådgivning til kommunale arbejdspladser i forhold til at arbejde med rygepolitik og røgfri arbejdstid. Pt. har følgende medarbejdergrupper røgfri arbejdstid: en del af plejepersonalet på Remstruplund.	
Røgfrie miljøer	Sparring og rådgivning til at fremme røgfrie miljøer. Det kan være i miljøer, hvor mange børn og unge færdes f.eks. legepladser, offentlige parker/områder, turistattraktioner, boligforeninger.	

Fase 4: Partnerskaber

Unge og voksne i kultur- og fritidslivet er rollemodeller både for de børn, unge og voksne, der er i miljøet, men også for hinanden og udefrakommende personer. Hvis rygning er en del af miljøet, påvirkes miljøet og rygning kan normaliseres.

Ved at kultur- og fritidslivet, foreninger, institutioner, turistattraktioner mm. går ind og viser og støtter op om røgfrie miljøer medvirker det til mindre synlig røg og en normalisering af rygning. Det kan bl.a. ske via et partnerskab som beskrevet i indledningen.

Musikfestivalen Strøm, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune og Kræftens Bekæmpelse indledte i 2014 et partnerskab, der havde til formål at mindske synligheden af rygning til Strøms events. Derfor har Strøm ikke solgt cigaretter til sine arrangementer siden 2014, ligesom rygning heller ikke eksponeres i Strøms visuelle materialer som billeder og videoer mm.

Strøms direktør mener, at det er vigtigt, at tage stilling til hvilke samarbejdspartnere, de vælger, og at de ikke med lukkede øjne og fremstrakte arme tager blindt imod alle økonomiske bidrag. Strøm har lavet et kodeks der bl.a. indeholder ingen tobaksreklamering i kommunikationsmaterialer inkl. de sociale medier, ikke modtage økonomiske støtte, naturalier direkte eller indirekte fra tobaksindustrien og ingen salg af cigaretter/e-cigaretter til Strøms arrangementer. Derved søger partnerskabet og Strøms kodeks, at bidrage til et røgfrit musikmiljø.

I Silkeborg Kommune arbejdes der allerede med:

Indsats	Hvad gør vi nu	Hvad vil vi arbejde frem mod

Mulige nye tiltag:

Indsats	Hvad er indsatsen	Hvad vil vi arbejde frem mod
Overordnet partnerskabsprogram	Der arbejdes for et overordnet partnerskabsprogram med fælles vision og mål for partnerne. Der afholdes 1-2 gange årligt et arrangement for partnerne og der udvikles materiale til partnerne, der kan vise, at de støtter op om et mere røgfrit Silkeborg.	Der arbejdes mod at få partnere med i partnerskabsprogrammet.
Partnerskaber kultur og fritidsliv	Der arbejdes med et partnerskab, der arbejder for røgfrie miljøer omkring kultur- og fritidsliv og tilhørende institutioner	Der arbejdes mod at komme i dialog med de relevante aktører.
Partnerskaber foreninger, institutioner og turistattraktioner	Der arbejdes med et partnerskab, der arbejder for røgfrie miljøer omkring foreninger, institutioner og turistattraktioner.	Der arbejdes mod at komme i dialog med de relevante aktører.
Partnerskaber boligforeninger	Der arbejdes med et partnerskab med boligforeninger, der kan være med til at gøre f.eks. fællesarealer, udearealer, legepladser, opgange mm. røgfrie.	Der arbejdes mod at komme i dialog med de relevante aktører.

	Der kan også samarbejdes om at lave rygestoptilbud i boligforeninger, hvis det ønskes.	
Partnerskab med festivaller, events mm.	Dialog med musikfestivaller f.eks. Hede rytmer, musikfestival Noget bedre, Riverboot og Regatta om tobak. Det kan f.eks. være deres ansvar ift. tobak/rygning, røgfrie områder, overholdelse af loven om tobakssalg mm.	Der arbejdes mod at komme i dialog med de relevante aktører om mulige tiltag for at mindske synlig røg, indføre rygezoner og inspirere til røgfrihed.

Organisering

Det anbefales, at der nedsættes en tværfaglig styregruppe, der arbejder sammen om "Silkeborg – en mere røgfri kommune". Styregruppen kan bestå af repræsentanter fra: skoleafdelingen, HR, teknik og miljø, ungdoms- og videregående uddannelser, kultur og fritid, unge medlem, boligforeninger, detail handlen, privat virksomhedsgruppe.

Derudover anbefales det at lave et ungepanel bestående af unge fra grundskolens 8.-9. klasse og ungdoms- og videregående uddannelser. Gruppen skal være med til at høre, hvad de unge har at sige, og deres ideer til hvordan indsatserne kan gribes an.

Ved behov kan der nedsættes ad hoc arbejdsgrupper under de forskellige fasers implementering.

Tidsplan

Maj 2018: Sag på SÆU – afklare hvordan opgaven skal gribes an fremadrettet. Den fremtidige tidsplan afventer beslutning på SÆU.

Kommunikation

Der udarbejdes en kommunikationsplan alt afhængig af hvilke tiltag, der skal iværksættes og hvordan den samlede strategi bliver.

Forankring og evaluering

Til hver fase fastsættes en evalueringsproces, der primært indeholder en procesevaluering i forhold til om indsatserne bliver gennemført og implementeret. Det er svært at måle på effekten i forhold til antal rygere og efterfølgende sygdomme, da de skadelige effekter af rygning først træder ind mange år senere. Antal rygere i Silkeborg Kommune måles hvert fjerde år gennem Region Midtjyllands Sundhedsprofil "Hvordan har du det".